

*Йоганн Вольфганг Гете (1749–1832).
Поезії «Вільшаний король», «Травнева пісня»,
«Прометей».*

*Роль Й. В. Гете в історії Просвітництва.
Нове розуміння природи у ліриці Й. В. Гете.*

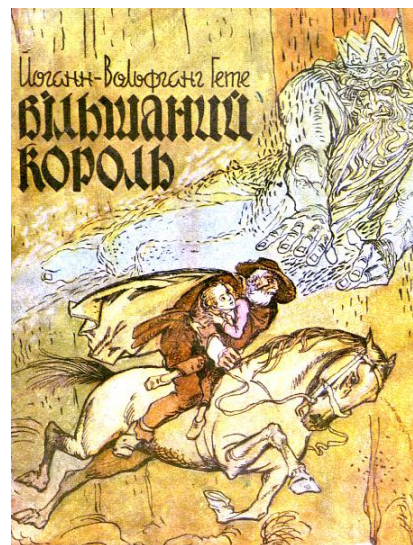
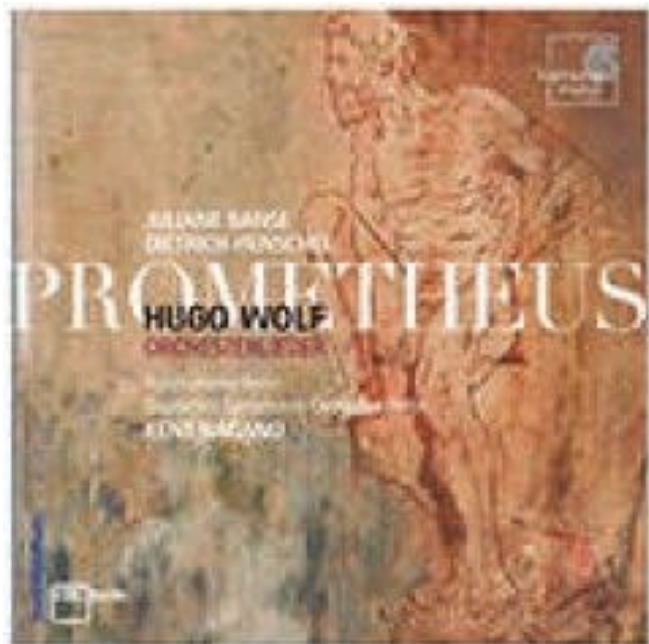
**Учитель зарубіжної літератури
Дідух-Бойчук Тетяни Георгіївни**

Епіграф уроку:

«Чи знаєш ти єдиного пророка нашого часу? Чи знаєш ти, кому відкрилося Господнє в низьких і високих формах?.. Я знаю його і називаю його — Гете.»

Шотландсько-англійський письменник і критик, перекладач «Вільгельма Майстера» Томас Карлейль

Батьківщина, рідне місто, будинок - музей Й.Гете

Мандрівка по знаменитих місцях Й.В. Гете

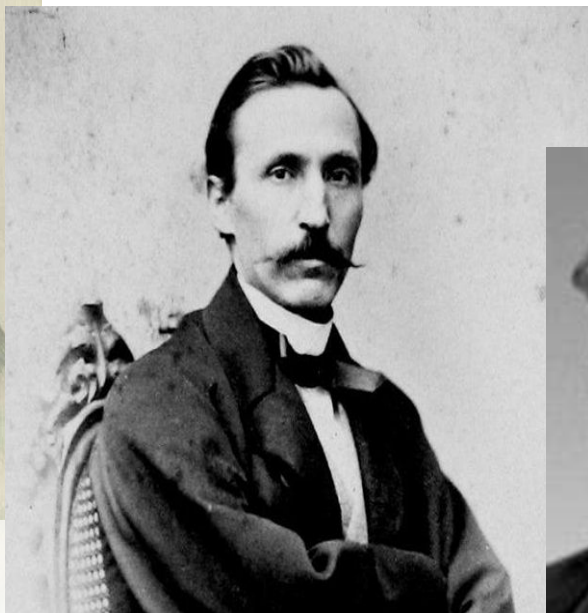
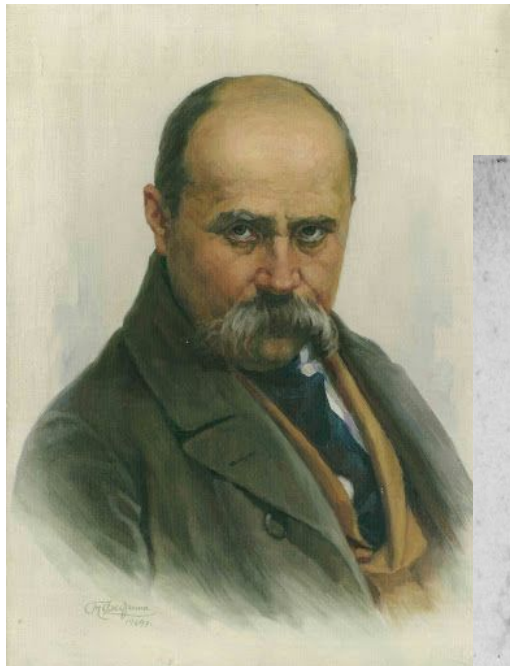

Франкфурт – на –
Майні
Лейпциг
Страсбург
Веймар
Італія (Рим)

Йоганн Вольфганг Гете та Україна

Відомі твори Й. Гете перекладали : П. Куліш,
М. Рильський, М. Терещенко, Д. Загула,
В. Стус, М. Лукаш.

Т. Г. Шевченко називав Й. Гете «великим», знав і любив його твори.

Доба Просвітництва і Й. Гете

ЛІТЕРАТУРА ПРОСВІТНИЦТВА

Основні представники:

Р. Бернс, Д. Дефо, Дж. Свіфт, Г. Філдінг, С. Річардсон, Л. Стерн (Великобританія), Вольтер, Ж.-Ж. Руссо, П.О Бомарше (Франція), Г.Е. Лессінг, Й.К. Шіллер, Й.В. Гете (Німеччина), К. Гольдоні (Італія), Б. Франклін (США), Д. Фонвізін, О. Радищев, О. Грибоедов (Росія)

Основні риси:

- наявність у художніх творах філософських ідей, зокрема рівності (релігійної, класової, расової тощо) свободи та братерства;
- опозиція “цивілізація (-) / природа (+)” та поняття “природної людини” (Дефо);
- опозиція “природне право” – “суспільна угода”;
- ідея просвіченої монархії

Основний настрій:

оптимізм,
радісне світосприйняття

Д. Дефо

О. Грибоедов

Ф. Шіллер

Й.-В. Гете

НІМЕЦЬКЕ ПРОСВІТНИЦТВО

Німці вивчають себе, намагаючись проникнути в духовну складову людини. Духовний пошук продовжується пізніше в німецькій філософії і музиці

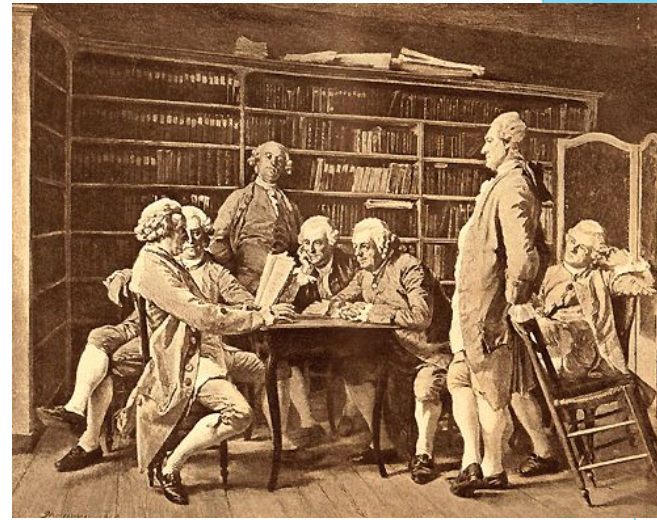
Досліджують національну історію

Філософський погляд на життя. Людина вчиться задавати питання, оцінювати з різних сторін події, що відбуваються

Просвітництво як літературна епоха

*Епоха іде вперед,
а кожна окрема
людина
починає спочатку.*
Й. В. Гете

Основні ідеї просвітництва:

- ➔ концепція освіченого абсолютизму,
- ➔ ідея цінності людини,
- ➔ критика церкви,
- ➔ патріотизм,
- ➔ осуд експлуатації людини людиною,
- ➔ ненасилля, віротерпимість, вільнодумство,
- ➔ неприйняття усталених догм і влади авторитетів
- ➔ утвердження самосвідомості й самооцінки особи.

Ідеї епохи Просвітництва вплинули на формулювання важливих документів епохи: Декларації прав людини і громадянина, Декларації незалежності, Конституції США, польської Конституції 3 травня 1791.

Й. Гете «Вільшаний король»

Асоціативна вправа

“туман із долин”

нічний шлях

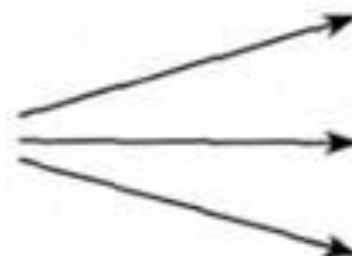
БАТЬКО

“король вільшаний он
там стоїть”

СИН

Дитина
бачить

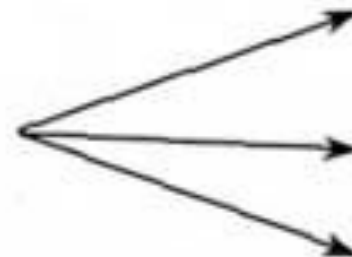

Вільшаного короля

танець його доньок

відчуває дотик

Батько
бачить

туман

вітер

верби

«Травнева пісня» - ідея кохання й щастя

Травнева пісня * Майская песня

Слова М. Рильського

Слова М. Рильського
Перевод с українського В. Гайда

Помірно
Умерено

В тра-ві тра-ви мо-ло-ді, ні-би
Про-ле-та-єт над тра-вою май-скія

хви-лі на во-лі, роз-ли-ва-ють, ся ши-
вс-тер ду-го-воє, и зу-да-не хв-ншя

Евристична бесіда

- ✓ Виразно прочитайте поезію Й. В. Гете «Травнева пісня». Яким описом починається твір?
- ✓ Які почуття переплітаються в душі у ліричного героя?
- ✓ Як герой описує свої почуття, із чим їх порівнює?
- ✓ Завдяки чому досягається висока емоційність поезії?
- ✓ Як можна зрозуміти останній рядок поезії?

ТРАВНЕВА ПІСНЯ

Сміється природа радо мені,
Як сяє сонце по зимнім сні!
Барвисті квіти по всіх лугах,
Пташині хори по всіх гаях,
І в кожному серці радість, весна:
О земле, сонце, любов ясна!

Любов моя, ти світлий чар!
Ти злото ранніх нагірних хмар!
Твій подив свіжим лукам, полям,
Благословення траві й квіткам...
Дівчатко любе, дівча ясне!
Як зір твій сяє: ти любиш мене!

Як жайворонок - повітря й спів,
Як чиста квітка - росу полів,
Тебе люблю я гарячим чуттям,
Ти радістю, сміхом, новим життям
Підносиш спів мій, хвилюєш кров..
О, будь щаслива, моя любов!

Перекладач: Микола Зер...

Які настрої та емоції відчутні в поезії?
Які почуття охоплюють героя?

Автор	В. Гете
Назва	“Травнева пісня”
Рік написання	1771
Літературний рід	Лірика
Жанр	Елегія
Метричний розмір	Двостопний ямб
Стиль	Інтимна, пейзажна
Тематика	Значення любові в житті людини
Мотиви	Зображення кохання через образи природи Замилування природою і щасливі любовні переживання

ОЛС “Тематика віршів
Й. В. Гете”

кохання

природа

нестримні поривання
душі

дивовижні й прекрасні
явища життя

**ВОЛЕЛЮБНІ МОТИВИ ТА ПРОТИСТОЯННЯ
ОБРАЗІВ ПЕРСОНАЖІВ У «ПРОМЕТЕЙ» Й. В. ҐЕТЕ.
ОБРАЗ ПРОМЕТЕЯ**

“Мікрофон”

Пригадайте, хто такий Прометей,
що ви про нього знаєте, які твори
читали.

Повідомлення про образ Прометея

Давньогрецька
міфологія

Есхіл трагедія
«Прометей закутий»

Гесіод
«Теогонія»,
«Роботи і дні»

Лукіан «Прометей,
або Кавказ»

Овідій
«Метаморфози»

німецькі письменники —
Й. В. Ґете,
Й. Ґ. Гердер, А. В. Шлегель

англійські романтики —
Дж. Ґ. Н. Байрон і П. Б. Шеллі

українська література —
Т. Ґ. Шевченка «Кавказ», Л.
Українка, І. Франко, П. Тичина, М.
Т. Рильський «Прометей», А. С.
Малишка «Прометей»

Франц Кафка підсумував мотиви міфу про
Прометея в чотирьох притчах про міфічного героя

Евристична бесіда

- ✓ Виразно прочитайте вірш Й. В. Гете «Прометей». У якій формі його побудовано?
- ✓ До кого звертається Прометей, у зв'язку з чим?
- ✓ Які аргументи наводить герой як доказ того, що ані він особисто, ані люди не мають за що йому дякувати?
- ✓ Яким є пафос цього твору?
- ✓ Що нового вніс Гете в образ Прометея?

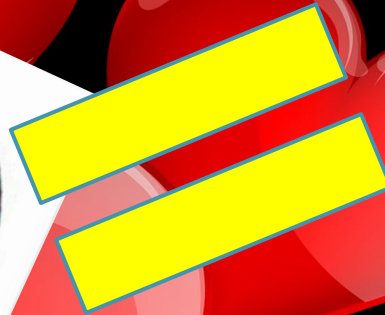
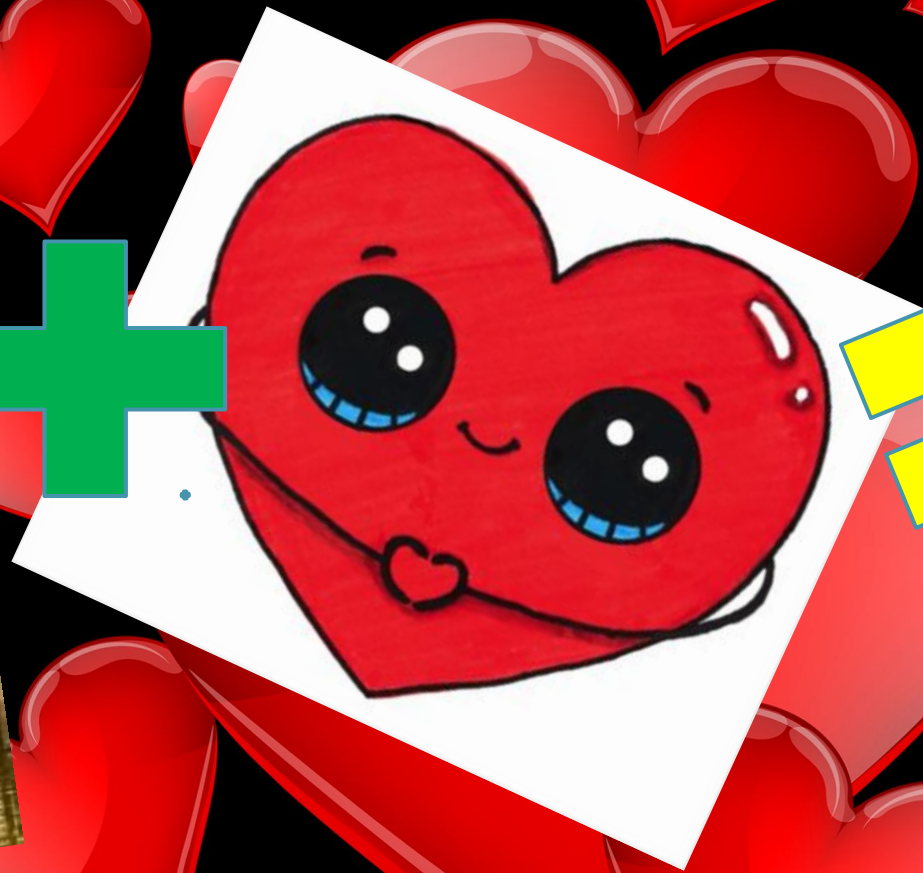
Творча робота

Доведіть на прикладі творів Гете, що письменник закликає не коритися долі, а виборювати своє щастя.

Пам'ятники великому літератору Й. Гете

*Знайомство з творчістю
Й. Гете дало мені ...*

**Улюблені
теми
Й. Гете**

